

109

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΣΤΙΦΙΔΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. Βιβλ. 11, 109/1970

Α!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

7 Φεβρουαρίου 1971

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολης) Π.Ο.Ξάδα: ...
 (παλαιότερον όνομα: ... Π.Ο.Ξαβέ ...) , Ἐπαρχίας Καρδίτσας -
 Νομοῦ Καρδίτσας:
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος .. Πέλοπίδας
 .. Τειουφλίας ἐπάγγελμα ... Αἰδαίωνας:
 Ταχυδρομική διεύθυνσις ο. π. Π.Ο.Ξαβέ - φανερών
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον..... 5
3. Ἀπό ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον ... Τείος Νικογάος:
-
 ἡλικία.... 8.41 .. γραμματικὰ γνώσεις επίδρυμοιας
 τόπος καταγωγῆς .. Π.Ο.Ξαβέ ..
 Καρδίτσας:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Παναγιώτη. ΔΩΡΕΑΝ ΕΠΙΣΥΝΔΕΣ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΙΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων ; .. Βαΐ.. ιστρία.. Βαΐ.. Δυτική.. Εαρί..
 .. Βαΐ.. Καρδίτσας.. Εργά.. Εργά..
 'Υπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; .. Ναί.. Καρδίτσας.. Εργά..
 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἐλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ.
 .. Εις... Βουριανούς. (Μαργαλία).
 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων τῷ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; Ναί.. ωρί.. Εις.. περίπτωσιν.. χ. ωριθεων
 .. Τοῦ.. Μρώων.. ἢ.. Σιντζέρων.. Τίμουν.. του.. ἐνίσταο. μερίδων..

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... ζεύχοισιν γένεσιν μὲν εἰπεῖν
... Γεωργίαν.. παῖς.. απεγνωσθείσαν.. παῖς.. πανούσου φράν.
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ν.Ο.Ι.
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲν ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;
... οἱ μογαρκανικοῦς.. ηδραζαύτε.. αἴτ. εἰ. Ζεύς. απεγνωσθείσαν..
. (Ζεύς. Μπεζάνι).
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Κοζάθηγα.. Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; . . .
... αὐτοῖς .. ἀνθρώποις ..
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) Εἰ. Σ. Ε. Ε. Ε. . .
- 4) Ἐξηρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς δηλ. διφ. τὸ θερισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ προήρχοντο οὗτοι : ήσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον : ήμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;
... Αεί.. ἐχρησιμοποιαύτε.. αργεῖτε.. έτεροι..
- 5) Ἐξηρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὕπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; Κ.Α.Π.Π.Ε.Τ.Ε.Ι. Π.Α.Κ.Ο.Ρ. Ε.Ι.ρ. Ε.ά.σ.
οίνιας.. ταῦ.. μπεζάνι (μονάδια) :
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ οἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἔργασίας ; Ε.Ι.σ.. Ταῦ. απεγνωσθείσαν.. ταῦ.. μπεζάνι..
. μούρον.. ζεύ.. ζεύ.. επεζέροντε.. αἰνεγενετανέδη :
- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται.. οὔχι.. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπρογιατζῆδες), πραματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ.; Ζεά.. Ε.π.μ.. Σ.Π.Ι.Β.Μ.Λ.Λ.Λ.Λ.Λ.
ταῦ.. οἱ αινέδη.. μεταχριστανή.ταῖ.. οἱ μπεζάνισ.. κ.α..
προσωριέδεον τελείεσται διά την ἐπιβιοτική στάσιμη.

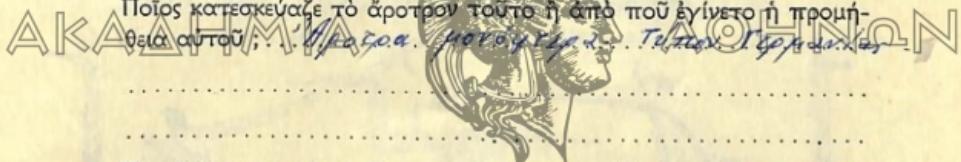
- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
(βοῶν, αἴγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; . . .

*Μέ... Δωϊκήν.. ούρανος.. πανίσχυ? ούρα... έπεργρήδεο-
ποιεύτο.. εύστρων.. θριστίτο.. γέ.. οπορά.. πανίσχυρων: ..*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; . . . *τοί.. έτος.. 1947.* . . .

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . . *τοί.. τιμηρῶν.. άροτρού.. τοί.. 1970-
πανίσχυρων.. γέ.. 1920.* . . .

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο; ἢ ἀπὸ ποῦ ἔγινετο ἡ προμή-
θεα αὐτοῦ; . . . *μηχανα.. μονόφτερο.. τιμηρῶν.. άροτρούν.. τοί.. 1970-1980.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. . .

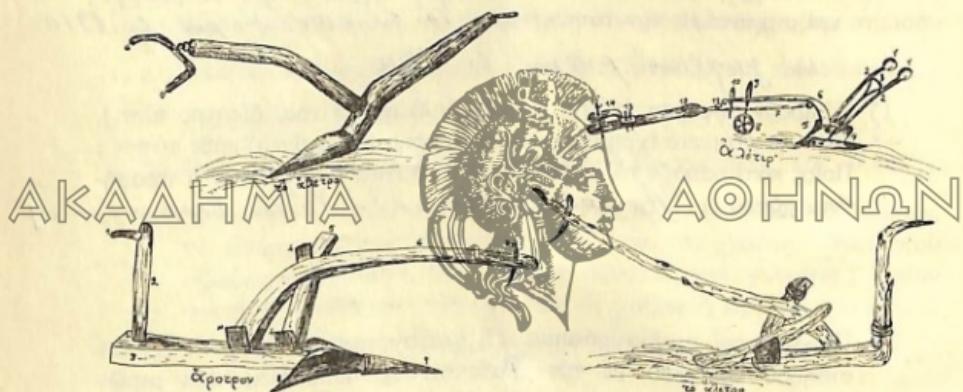
1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *τοί.. έτος.. 1979.* . . .
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. *τοί.. έτος.. 1950.* . . .

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν). *60. 1950.*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *70. 1925.*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύᾷ) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον ... *οι... τελείας. τελείας.*
. περισσεῖ... ένταθη... Νομοῦ.
-

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνοματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

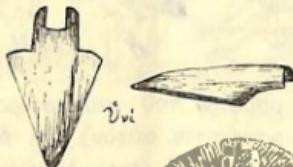
(1) Εὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Έδων ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ δὲ νῦν. Τὸ δὲ νῦν ἡ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσαστε ἢ φωτογραφήσαστε τὸ ἐν χρήσει νῦν (ἢ τὰ ἐν χρήσει, εἴαν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσαστε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.....Ναι!...γελών...διέ...τον..αγγελεύειν..τού..
.....αργά...χε...ζυγίαςαν.....

.....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ..Σιγοειδές.. μηίνως ο, ρορ.

.....διεί..την..σιγεύνων..τον..τούν..

.....Ξεποδεστίκο...ἔργοναδειν..τού..νήσου..παίαταιμορύγιας
.....μέτων..ώρει...ἔνωπει..τα..Σ.Ι.Δ.Υ.Θ.α.....

.....

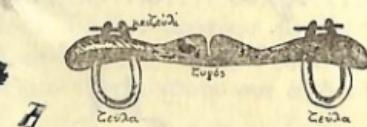
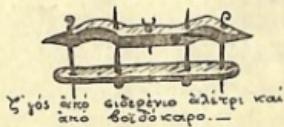
- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάτι κλπ.).

.....πριόνι..-..ἀρίδια..εσαι..πιστούργια..(Ἀρνάρι)..

.....

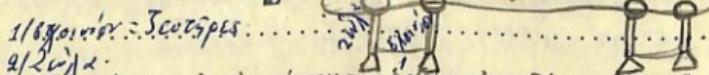
- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἴππος, ἵμίονος, ὄνος... *B. οὐδεν. ιπποκ. εἶναι. βοῦν. θρ. οὐτ...*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἓν; *δύο. ζώδια.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
..... *εἶναι. μα! ήτο. ζευγαρισμος. ο. ζυγός.*

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δονομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *εἰς τὰ μείζωνα τοῦ ζυγοῦ. έγινετο.*

- 10) Σχεδιάσσατε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *Ι*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅ διποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτόν). . . *α. Ζ. Β. Ζ. Ζ.*

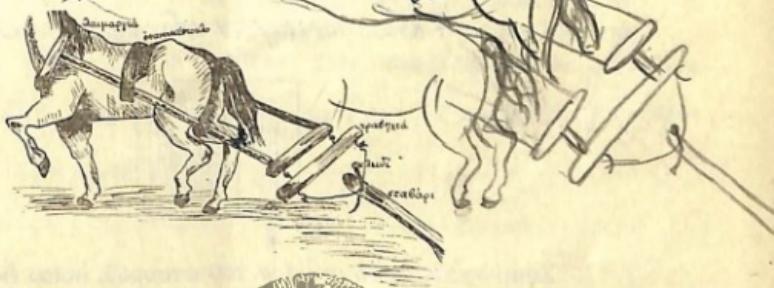
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; . . . *α. Ζ. Ζ. 1929. (Πηνα).*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

..... *μ. ε. γ. η. Δ. Ζ. Ζ. Ζ. (ζεψιμον). μα! μηνιάτες:*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον, ἢ ὅλον ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.

ἀλυτίλεις μα! μνά πρεπηχεί... εις ἔκαστον πόλον μα!
εύρεις τι! τιγρές ανεστινέρεις αράζερον...
βά... γαλαγχεί... πράστει... φαγαγχεί...

ζ. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

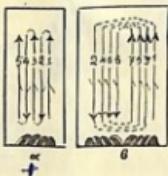
- α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σῆμερον); 1) ἀνδρας (δὲ ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) ψηφρετής. Σημειώσατε ποία συνηθεῖα εἰς τὸν πότερον σας

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον, (Παραθέσατε, εἴ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ..Μετέν.. Λεπτόν.. μα! θεατέ
εις.. το! μίντρον.. τον.. λεπτόν.. γ. ομοιόδ.. ηγι. ἐγκατείνετο
εις το.. αράζερον.. ματαρέν.. εισ.. οταρον.. (Βοών) Ερίτη.

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
εις ζη!.. θασσιδή.. με!.. εχαρία.. εις.. τού.. ζηπον.. με!.. Νομός(νινα)
μα!.. εις.. τα!.. ζην ζη!μι!.. α'τει.. σχρειέμι!.....

- 4) Σχεδιάστε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
 μ.ε.' αναλαμας ..η'σοι.. το.' πρῶτων ..φργυρα .. πρόσ. ταχέ.ο.
 το.' δε.' δενιξέρον .. πρόσ. τα. εἴλω .. μαι! θυτικόράκες. διάστιν
 γοιπι. - ή ὄργωνεται περιφερειακώς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
 οχι! .. περιφέρειακά ειναι : ..

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποιῶν ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α , β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (τὸ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λιφρίδας (θηλ. σπορές) ή σπορίσις, υτάξις, στασίς, μεσοδρόμεος
κ.λ.π.); μέ...σπορές, διεγένετο: ..

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αύλακιάν ;

Mc' dougal -

- 6) Πού ύπάρχει ή συνήθεια νά γίνεται ή σπορά του σίτου και άλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νά μή χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ... Ι.γχάρης.. πιστ. νον. τοί. χωριστ. αισ. μέσον... διά!.. αισ!.. αγνοει.τι.αισ!.. Εχρησιμ.αποτ.ει.το.δ. διαπ.ει.τι.

7) Ποιοι τρόποι ή εῖδη δργώματος (ἀροτριάσεως) ήσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ή διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ υνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.
.. διά!.. την.. αίτασιράγγι.νεν.. την. δέρμη.. αναζόγυος:-....

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. εἰς τούς οὐρανούς. οὐδὲ πλανήτας.

. ἵψεις. αἰσθησία. μάζευσις. πλάνης. ὀχιαρθρίας.

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἄγρου πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. .. θεατήν. αγροτεγέργεια. εξαρτώματα. δύο δργώματα. τό πρωτεόν. διαφέρεται για την πρώτη. αισθητέρων. σπορᾶς.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήστε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ορχήστρα. Μετέβολη. Ιστ. παντοκρ., 2^η. Λαζαρίδη. 3^η.
Γρ. παρ. 6. β. 2. ατα. 11^η. σπορᾶς. Τα. 3. Σεπτεμβρία. 6. Βαρνάβη.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς δργάνα παυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρη ἢ ἄλλο δημητριακόν....

. ἐπί δύο. ἑταῖς. τότε. μα! δργάνω! .. δικτυάδα:

4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε είδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν είδῶν κλπ.), καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; θεατήν. θυραριτικά. η. μα! τα. ἐφιέδη. 4.

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκιον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἔξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; .. τό πρωτεόν. (επαγγελματικά) (μεσόνιο. μι! δέρρε. άνω. ὅπων). η. (μερδία). δοχεῖα
. ὅπου. ἀργόν.. τα! .. πομπή. ταν.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὄποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὄποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον;

.. Μέ.. τ.ν.. βούκεντρον. μα.. εις.. τα.. ο.ρίν. το.ρ..
έγρατε.. ειδ.γρον... (αζ'').1. =. βονιστρα.). αβλούσ.γρα.

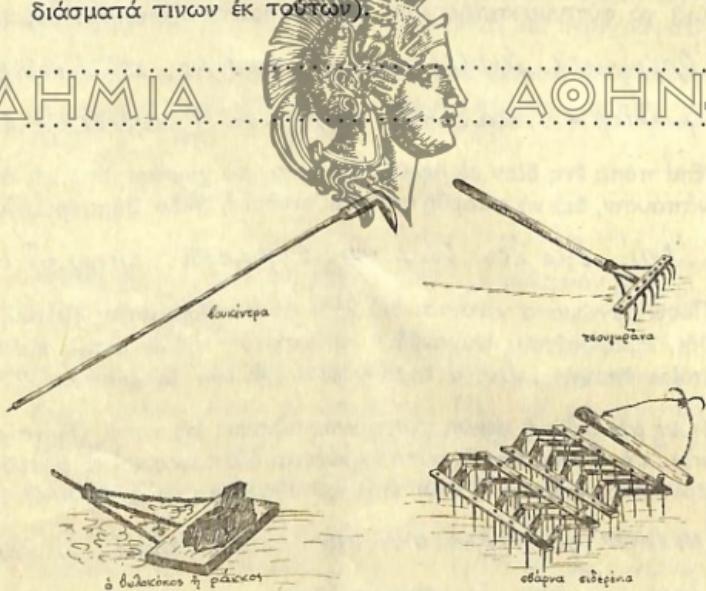
.....
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὅργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Ν.Η!.. μ.ε.τ. ε.ο. 1^ο.....

..... 2^ο - 3^ο .. μ.λ.η.. φε. β.εγρι.όρ.ε.ε.

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὅργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἀνώ (1-3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

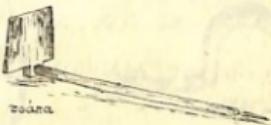

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....

.....

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ δργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἔργασίαι πού ἐκτελοῦν

*. Οἱ γυναικεῖς.. οὐαί.. τάδε σπιθάμενοι.. Βοηθοί..
. Καί τοι.. πορεάν.. θράβοςίσιοι..*

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
εἶδους. *Και μέρεισι.. οὐαί.. τοις πορεάσιοι.. η πορείαςια..
. οὐαί.. τοις προστίτον.. οὐαί.. γεράσιοι.. η προστίτον..*

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

. Βαί.. τα.. έργανάλη.. ποτιστικά.., ρέβη.. γαργαλιά! (ζαρρά).

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστίς (βραγγίες) καὶ ἄλλως. *. Εγενόντο.. Λάμψιοι.. μέλι.. τοπε.. οὐαί.. πατέπιν..
. Καποδιστρόντο.. Ιδ. γεώργιοι.. Στρατο.. έργαντο.. έδαχτα.. γεώργιοι.*

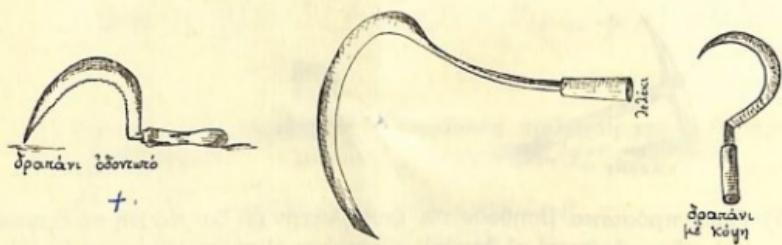
B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἐργαλεῖα Θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ δνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αύτοῦ)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

1. Το... δραπάνι. (οδόντωτό). ναι. ναι. δραπάνι.....

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίστης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ γὰρ τὰ φωτογραφήσετε.....

... βλανίτι... ἔχριστον αὐτό. Βλ. Δείγμα..-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποίᾳ ἄλλᾳ ἔργαλεῖᾳ (π.χ. κόσσες) ἑθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χάρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μι. Κάβα..-

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἢ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢ το ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
... ἢ το... οδοντωτή... ἢ... λεπίς... τοῦ... δρεπανιοῦ..-

- 4) Πῶς ἢ το κατεσκευασμένη ἢ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετός πῶς ἔλεγετο;
... Η... χιρολαβή!.. Έτου... ἡ... σιδηρίκη!..

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικά ἔργα σλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... Ἐργασίεις... Γυμναθλητ... (Βοήσου): -.....
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἰναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ, τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) ... Ὁχι... Μάκος... ΣΣΣ. Τα.. οσηρ!:-.....
· φ. ε. θ. ν. Θ. ΙΙΙ. - . φανθάρ. ΙΙΙ. γιανές .. μουνιά:-.....

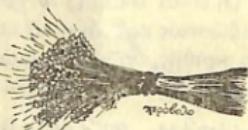
β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. Η. μ. ν. θύμαρις.. Θεύ. ρίζα, μόσιι εχρησιμοποιεῖτο διά. τρό. θυμ. θυμ. θυμ. μαλιθίων.. Τα! θυμάτων... Ο. Σ. Σ. Ο. Σ. Σ. μ. ι. ζρα..
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μέγουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
(θύμαρις). Στάχυες.. Τα. Ζευσικα... 9. 3. Φιλολογικα Φιλολ...
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναικεῖς ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἕδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .. Οι.. Ηνίο.. Ζευσικα.. έταιροι. Ζευκ..
τα! χερόβολα.. επί! τα. Ελάγγον:-.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὄμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Ηνίο.. Στάχυες. Ζευσικα.. έταιροι. Υ. Σ. μ. ι. ζρα..
μαζί.. ιδίαι.. ἐμαρτί. το. Λγκαρ. ι. λ.. Τρεις. Τιβένηρες. Λγκαρίες
. έταιροι. ιερώντο. μαζί. έμαρτι. έν. Ζευσικα. (θερισταί). Κεφαλ. ι. οταχύνων
την ιδίαν διεύδυνειν. -

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. αὐγ. αὐγ. πλέ. εἰς. παι. πρόσφορ. ἡ τραγ. φαν.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον;

..... Ηγερτ. παι. χ. ν. ν. ρ. πλε. εις. τραγ. φαν. τεύκ. ζ. Ζ. ην. αί. αγ. ε. εις. ξέροι. οχι. οπανίστ. δραγ. τα. ζπά. τα. ορτιν. εις. εδ. εχ. ι. ατοι.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ὄντοκοππιν (ξεκοπτής). Ποία ἦτο ἡ ἡμερομίσθιη εἰς χρῆμα τῇ εἰς εἰδός; Τὸ διάστημα τοῦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ διανεύ φαγητοῦ; (Παραθέσσατε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὄνταςτολογίαν) .. Με. γρ. εραρ. οδιν.

..... εις. γ. ζροι. εκ. γ. ζ. ζ. 7. - 8. ομάδες. μερανόρα. εο. .. εις. μ. ε. την. περιγ. γ. τα. γ. αγρων. ηνό. τοι. .. Ιδιοτ. γ. τοι.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν; 'Επίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των); ..

..... Εις. τα. Κατιφατ. Σιν. έ. γ. φ. ον. έ. π. φ. τι. οι. αι. γιν. ε. βι. ε. π. ω. π. α. φ. ι. δ. ζ. η.

Τραγουδί τοῦ Θέρους

(1)

Τράβα αἴρα σφραγέ, βοριᾶ μαστόβασι,
 για' νὰ σφριγῆς τὸν Ἑργατά πού σίναι μή τὸ θέρος.
 για' νὰ σφριγῆς και' για' Ἀγροψώτερα μή νεοπαντζεμένη,
 πού μή τὸν μένα της μάχων.

Μάνι μή μικροπάντερες και' μ' εἶδως αὲριού μήπο
 ἔγινε τὸ μέρα δέν. Βασιῶν νερό Τετράδινον πίνω
 ἔδω τρυφόνικά δέν Δελτών οι μονίμα δέν τὸ ζέρε
 Τὸ ζέρε μήδε 'Αγροψώτερα μή μικροπάντερες
 πνύξει τὸν ἔρθρο της αρρενών πολὺ βαριά σ' θερών

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Βασιλίης Κοτζαρά

Ποίηση - Εργοδοτός.

ΑΟΗΝΗΝ

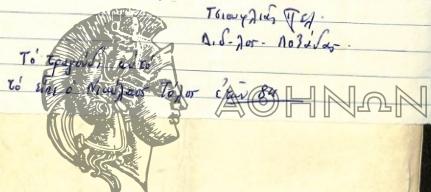
Τριουγκλέα Περιόδος
β.ε.θ. πο. ποζίσα.

10 τραγουδί αὐτό^{το}
 τὸ εἶδε οἱ Νικούλαος Τότος τὸν 8η

Τ' ἔχεις μανίας Ραιμέτη - μαρί μα! Ραιμέτη.
και ορμανταστικών. Σαν τι αυτό για νι χρεώ
νι φύν ιδιαστικών.

Διάβεια χρονική πάλη πάτερ Όρφε Βρευόντων
Μή συγχέωσε τον τόνο πας, μή πάρε την γραμμή πας
μή πάρε την παθητική πας, διότι την γραμμή πας.
Μή χάλεψε την ευπλασία, εξαρτεί νι προσβινούρη
Αὐτό Ρέμετη ποτί ~~είναι~~ μάρτια μαρά πιστιν
ζεγγιερώντας η θραικίη την εικόνας νι πάγε
νι προσβινούρη —

Τελευταία η πατέρη.
Αι-θ-α-ρ- Λοζαλέσ.

Το Εργούδι, 2010

το κατεύθυντος Ταύτης Καζαντζή

ΑΟΗΝΩΝ

τραγουδι
3ΣΣ

ΑΗΓΕΙΡ - γιατί μάς οργύεις κι αργεῖν να' βασι-
λεύεις, δε' ματαρίσται ζ' έργατα κι οι ξενοδοχείων
δε' ματαρύεται τα' μικρά παιδιά η' άργαν να' δούν
τις πίνεις, δε' ματαρίσται και' για' νιόνυμη θριάν μεριών
νυφώντας η ωχτι τόν οὔρει της στην έργατα'

Τσιουγκλιάς Πέτ.

Νοβέμβριος.

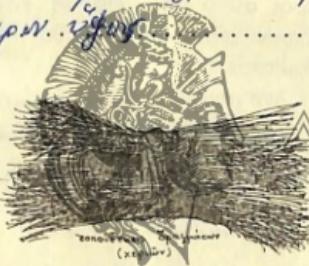
- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἥν πρόπετει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; Ναι !
- Ανακάλεσε.. εἰρίστο.. έγινε!.. Γ. Θρο. αρωτ.. κατά.. τρύ. Φευγόντων.. γ.. πέρι πικιν.. γιρίσαν.. ιπρ. εβ. αρι. ιύλιος:.....*
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ναι : .. Τέσσαρα
 1. Ηδε.. γιατί.. ράν.. φραγκ.. αιών.. φραγκ.. κά.. βασιλίγμα.. F
 2. Τρέβα.. ούρο.. δραματ.. αιών.. διά.. λαριζ.. μω.. γενέν.. αλπ..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τίνας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθιαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ είκονοστάσιο κλπ.).
 Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ὄλλο τι
 Εντομο.. Η. Εἰσ. μελι.. γατού.. λαβ. χαλαρωτ.. φ. ζελατούντα.
 Τού. το. μαγιτ. καρφίσαντα.. ληφθε. κ. π. πηγαίνη. α. δράσις τα
 . γ. α. η.. τα. μ. φριδιό. κατ.
 21. Εἰσ. τό. τεχν. τοι. Ιερούρων.. ἔμποτεν. Διά.. σινετ. οικήνα
 . μαι.. φατ.. μ. τ. τε. φ. τακέν.. τα. ερριχτώ.. θ. π. ι. κ. (πρός των
 Ο. λατ. των θεριστῶν). μη. ή. άν.. έτεισμετο. σρδιαν. τό. φρεντερίτο
 μαγές οιώνδι ίγιατ, έμν πλαγιών μακός οιών.

6. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ἔκρασιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Αριθμ. β. τ. ε. ζ. εν..
- . Θερι. αρι. Μόλις.. έτερισμένων. τον. (οργον). έροφ. δ. έπιενεργειών
 . μαι.. έ. ι. ιεν. οι.. έ. ι. φρ. τ. οι.. γνωστ. κατ. επενεργειών. Τα
 . Σερό. δρ. κ. - (χεριες)*

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίές, ἀγκαλιές; Πῶς ἔδενοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δεσμιμόν τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοπιθετοῦντο;

Гл. лептич. изогодич. вр. с. п. а. с. п. (западн.).
шарови. букинистич. Гл. зигоги. бг. б. б. б. б. б.
Европ. Граб. вид. 25.-30. триптих. 55.-90. б. б. б.
Нор. Евр. 40. п. д. о. м. п. п. о. -

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἀνά. τό. Λέων.

1910: En. murov. ejfina. i. e. op. est. El. t. v. a. n. r.
K. z. i. op. e. r. v. i. w. r. M. i. c. o. r. i. r. a. j. o. j. u. r. t. v. r. u. r.
p. i. u. i. v. e. r. d. y. u. i. n. -

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή έξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἡ
φωτογραφίαν....
γεωμήλοι... τύποι γεωμήλων

στ.' Συγκομιδή τοῦ σανοῦ.

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΙΟΓΩΝ**

 - 1) Έσωμηζετο παλαιότερον η οικανοφή των ρώων κατά του χαιμῶνα με ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Έσν ναί, περιγράψτε πώς έγινετο ή καλλιέργειά του, έπειτα ή κοπή, ή ζήρανσις καὶ ή φύλαξις αυτοῦ.... *Μα... Με. διαρ.*
αι... χριγν' λλι... Σι. επρ. λ... - θρωγγ... - αριδέψι... ούτι. ε. χού.
Π. πάντα. πολ. λέ... ἀνέθοντο. μι'. μαΐα. μά. δανδό. (α) αβίνε).
· Η. Ζέρανσις. εν. λιβ. ἀγρω... αιμ'. δ. χυλιδε... θν. ρωνιό
· Εξω... 6-7.. θείαρα. μίδ. θυρωνιά -
 - 2) Πότε έθερίζετο ο σανός καὶ μὲ ποῖον έργαλεῖον (δρέπανον, κόσ- σαν κ.ἄ.). *Τού.. Μιάν.. μι'. παθετ.*
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

 - 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα έργαλεία έχρησιμο- ποιούντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι- κὴν τοπικὴν λαϊκὴν δύνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας). Ἐδέχισται... οὔτεν. πτ'. μάθαι. τού. σαν.
Ἐδ'. εριγυλήμα. επίσης. επι'. οἰοποδεῖς τοῦ. εὐ. εγ'.
Ἄποδημή. τοῦ.. στεμφαν.. αγνωματα.

Γ.' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.' 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.
..Μεταφορά.. με'. ἀρ. αρ. παύεστ. μάρρα.. μαΐδες..
εἰς. θεέν. αγάντα.. Ἀλοι. αἱ. μαΐσιοι. εἰσφέρειν..
θεέν. (ταποσεβίδες)..
-
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λεγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πᾶς γινεται ἢ τοποθέτησις εἰς σωρόν: Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετησεως: Ο. Καθωρισμός..
Α. Γ. Αντιλ. Ιων. Χωρ. Β. Εποποδεσφάνα. Εργασίας..
εἰς. θρησκεια. ψηφ. προσκυνήσιν. ἀπό. φρεγάδες..
-
- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ὄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; ..Ν.δι'. μάθηματα. είναι..
- Ἄλιμηρον.. Ο. Χωρισμό. των. μαρπων. εις. ορεγγαδες..
Τοποι. εἴ τοι..
-
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ..Ἐθωμέν. των. Χωριών.. εἰς. Χωρο..
Καινά χρήματα: ..
-

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἔὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Να!

ἀγάπε... εἰτ. μ. ὥ. οὐμοχείτεντα... θεάθη οὐμοχείτεντα. να!
τέ. μ. μό. της. λαλώντα. ή. λαλώντα. ή. εῖτ. των. λαλώντα....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... Ηρχή Ι.Κ..
αύρ. ... 2.0.-2.5. ... Πειραιών. μαί. ιερούλανδ. θεά. Ι.έρες. εων Αλύγαντον.

- 7) Εἰδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... Χ.Α.Γ.Α.Τ.Ν.Λ.ων. ν.ν.

.μν.α.μν. 15.0.-200. έξ.ερ. μ.έρ.ε. ταΐ.χ.α.ρ.ε.
.εζ.ν.νοτ.ο. μ.ο. μ.έντεν. φ.μ.α.ρ.α. (β.ν.δ.ε.ρ.ι.α.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΩΗΝΩΝ

- 8) Ήπεις ἔπισκευαζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν
καὶ ὀχύρων) ... μι. μαί. προσέγραψ. λεγρ.ερ.ω.

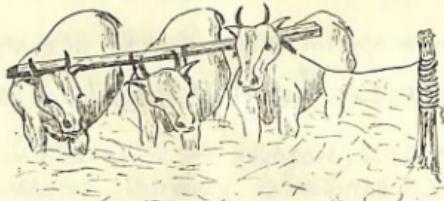
.Μάκρα... ιποένθιτ. ταῦ. μ.μ.ρ.ι.ων. χ.ό.ρ.α.ν. μ.έ.τ. γ.μ.ρ.ι.ων.
.ά.ν.ε.τ.ο.χ.μ.ρ.α.ν. μαί. ιποένθιτ. γ.μ.ρ.ι.ων. ταῦ. μ.μ.ρ.ι.ω.

- 9) Ἡ ώς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὥρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... Β.Χ.

.Μετά... τοΐ. θέρ.ος... γρχ.ι.δεν... ἵ. προσέρεγετ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ώς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οίονδήποτε ἄλλον.
 Ἐβραΐνετο... ἐκ. δερίσιν. εἰσ. εά. μέγαν. Κισσόνετ. γύρων
 αἴσας. δὲλτοντο. ἔλλε δέρισι. μέ. δερά. οἱ. δεράζιν. γρά.
 τι. ἔλλ. με. οἱ. μαλαριά. πρός. τα'. ἔλλ. Πλεγα. ἔκασταν.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

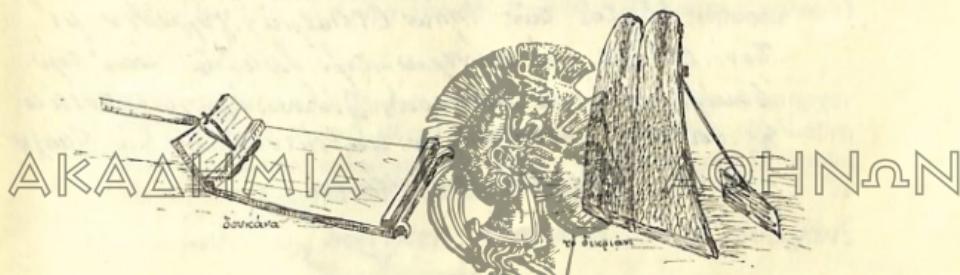
a) Ἀλώνισμα πρὸς ὀχυρωποτητὴν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερουμένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώμου ἐνύλινος στῦλος, ὕψος δύο μέτρων (καμψίμενος στηγερός, στρόβιλούρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτονται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Οἱ...

Μ. πιγίδες.. ἔχριθι, φαλαίσθια. επίθια. με!.. Πλεγα. δεράζινέων.
 Ἄπιντες. οἱ. μέγανα. μέ.. δανιαίνες.. μέ!.. μά.. - φριά. γρά! λω.

.....
 β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δέν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ ἴχνογραφία (τα)... Ο.Π.Α.Σ. Π.Α.Ι.
.Ε.Σ. Σ.Ο. Α.Γ.Ρ.Φ.Μ. Ε.Ν.Α.Β. Μ.Λ.Α. Τ.Ο. Β.Ε.Φ.Α. Σ.Ω.Ν. Φ.Θ.Θ.Φ.Θ.Φ.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἔν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὗτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) δόλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Παραστέγαστρος με
. Δακτύλη... (δακτύλες... μέ. στουρνανόπερα)... Γάρθα ορθιός
. Όχι... Αὔτη... χρηγόμοσοι εἰς το. δια! τα' σιγρά (της εον.
. Κραύρην... ψειράνη...) ηαι! τα' ούπρια (Ρεβιθιά- ρέβη).

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὺξ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Από τα... πρώτα... μέτρα των απογεύματων...
Κατά τα... δροσερά... νυκτες... σ' αλιγητές γήρατες
από την... 8^η-9^η...

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα αλεία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Γυναικεία στολή* (τειχίσματα). γυριστέον μι.

Т. о. . б. в. д. о. . б. т. . м. л. г. п. . с. п. . д. о. в. а. н. с. . с. а. . с. п. .
б. а. н. с. . п. . с. . т. о. . с. п. . м. л. г. п. . д. о. . с. п. . с. п. .
п. . д. о. в. а. н. с. . с. п. .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Εγγράφων της ακαδημίας ΑΘΗΝΩΝ

ପ୍ରକାଶକ ନିମ୍ନଲିଖିତ

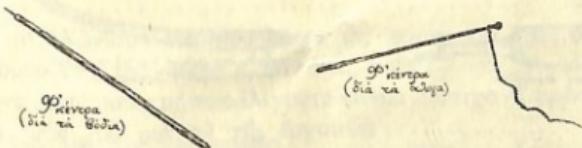
- 13) Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς ;

Раку́тн. діяческ. та с. з. фундам. екіпаж. а. в. мобоючи. б. с. та. експр. п. инв. бл. як. дин.

- 14) Ὡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόθεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράθδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

... ὀχι... Αὐτη... ἡ τα. ὥραι. τῆς. αροτριάς...

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ.
ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. ('Εν Κρήτῃ καλεῖται
δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης
κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. *Μ.. ἔργασίς... δὲν ειχειν Εσέρω*
Ω.Ν.Ο.Η.Σ.6.Ι.Δ.Ν. ... (1) έν.. ορμήσα.. ει.. 4.00-4.5.0. ορμήσαν
. ηλωνίζεται.. εις.. διό.. γρέμεται.. με! έν. Λευκός. ωντιν ηγίππων

- 16) Πῶς λέγονται οι ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νάκτας ἀποχωρισθοῦν τὰ δίγυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Napoli.

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν : ὁ Ἰδιος ὁ γεωργός μὲν ιδικά του ζῶα ἢ υπῆρχον
(ἢ υπάρχουν ἀκόμη) εἰδίκοι ἀλωνιστοί (ἐν Αἴτωλίᾳ : βαλμάδες,
δηλ., τροπάνιδες, καλούμενοι ἀλωναρκοὶ καὶ ἄγωγιτες) οἱ ὄποιοι
εἶχον θρόια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαυβανούσι τους ἀλωνισμοὺς

... took ... a few more ... hours on ... Sat. Aug. 20.

- 18) Πλήν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ὄλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τούς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν δύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲ ὄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

'O.X.I.

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πώς ἐλέγετο' ἐκ ποιου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσουν μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιὸν τὸ σχῆμά του; .¹⁹ Οὐαρετ

Ієро. Ін' та. ні' пако. Він. хірхан. Касані. Іс. с. п. д. та. ву. її. містя. 0,50.-0,60. Н. н. с. о. -

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ὄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται), χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *κασ.. ο.το.. αγαλλ.. κασ!....
 .ο.τ.η.. ο.ο.μ'ι'ν.. (εν. Γ.η.ν.). ον.γ'δετ.. τ.ζ.. ὅ.6.η.ρ.ι.α. ε.ν.
 ή. ε.λ.η.-*

κόπανος στροφέων

ξύλο καμανδύτο ήντι τὸ κασάνερα
 μικρὸν οὐρὸν θηριοπειρανῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἀλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; ... *?ει.. δη.. δρ!.. α.. α.το.. ω.. ω.. ω..*
?ει.. α.. α.. ω.. ω.. ω.......

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἔξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 ‘Εγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἑδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δῆλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμόν τοῦ καρποῦ ἢ

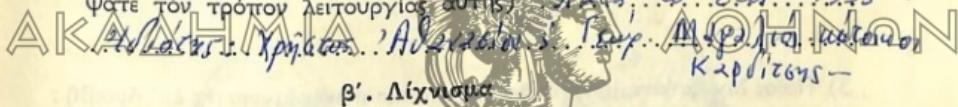
καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Ἐ.Π.Σ.Ε.

Ἐδ.αγων... μα! μίνα διά την χωρισμόν τοῦ σταχύου...
Π.Ο.Υ.:-

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζέφων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐὰν ναί, ποια;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικά δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας;

Τραγουδούνται... μα!... Στιγματικά... Φύση... Βρύσεις...
Πρασιδέρα... Ε.Π.Υ. Ζήλος... Σταύρωση...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.), (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Κατά τούς έστειλαν τούς -

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, δλλασχοῦ: δικριγιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ... τα! Διανιθράνια... Εις εγκέφαλο.

Διανιθράνια... Μέρη... Βύρτη... Μέτερα... Πραπαδίζεται... μα!

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *Ἑ.Α.Ε. 6.Χ.γ.β.*

Enfin... Aix c'anon de la co. vincent. et ce j'apprends.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ὀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... μ.ε.. τό. ωροποδίε..
.. (ιωνικῆς.. θρινάκης).. μετ.. λέχος.. μοι!.. μετέντη.. μ.ε.!
.. τό.. φτυάρι.. δυσθένεια..)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν στραχύων, (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

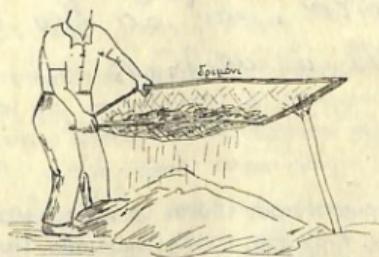
Μὲν τέ δερμόνι. (δρεμόνι).:-

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνούμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ύπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἀλλῶν μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

νων μὲν ὅπτὰς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲν τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βοιλίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

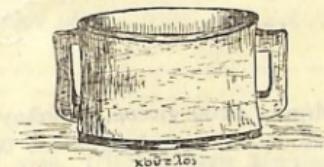
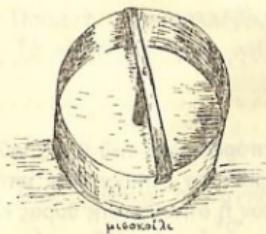
(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν). Καὶ... τὴν... ἔργα τοῖς
 αὐτοῖς... αἱ γυναικεῖς... ἑργαταὶ... ἐργάζονται... τοῦτο... οὐδεὶς...
 οὐδεὶς... γυναικεῖς... ταῖς... αἱ γυναικεῖς... τοῦτο... οὐδεὶς...
 Τούτων ταῖς... ἔργα τοῖς... οὐδεὶς... γυναικεῖς... μόνον... οὐδὲ... ταῖς... οὐδὲ...
 Εἰχει... ἀριστερᾷ... χώρᾳ... ταῖς... αἱ... οὐδὲν... ἔργα τοῖς... γυναικεῖς...
 οὐδὲ... οὐδὲ... αἱ... γυναικεῖς... -

- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγγύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλείον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ διὰ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; - Σχηματίζεται... οὐροῦ...
 Μὲ τῷ... γενέρῳ... οἱ Μητρὶς... ἐγγράψιεν... διάβολοι...
 (Βούλας)... Τεραγγίλος τοῦ οὐροῦ... Τοῦ μὲν γιγάντων...
 Μ.πό... Τερν... Μ.Ε.Α.Τ.ηγαν... Τερρον... οὐροῦ... οὐροῦ... -

- 8) "Αλλα αἱ θιμαὶ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ο.χ.ι... ο. Μητρὶς... ἐργαταὶ...
 Τοῦ... Στ... Γοΐζον..., μαν... ο.τι... Τοῦ... Ταχιδιαστού...
 μα! το! 2/3... ο... μοτζαγιάς... -

- γ'.1) Ποῖαι δοφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ σηματάριον, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας)... Τά... Η... ο... μικρός
απ' τα' 2/3. ο... μεγάλη γυν... Με' τού (υποβρύχιο). Κρίνετο
τού φυράξεις... τούτο... έτο... δεχεται... θνήτων... μεγάλη... μεγάλη...
είχεν. Χωρητικότητα... 11... άναψει... 2... μαζεύει
ενα... σε αριστή. -

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἴς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυνφτιάτικο,
- δ) τὸ ὄλωνιστικό κατ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιοτερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ... Ο... ιερός... ο... αγροφύλακας... ο... λευκός... ο...
ο... τοντορά... (γυνές)... τά... φύλαρον... θνήτων... μεγάλη... μεγάλη...
μεγάλη... ο... τοντορά... διά... την... λεγαρισμού... φόρα.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθείας) ... οι... τα... οικίας... οι... τα... εισαγείσας.
... π. λευκέ... θριάρια... αἵ... λεγαρισμού... μεγάλη... οινοτερίας
... ή... μικρού... Μι... μάρια... θεόν... μι... Χωρά... -.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶν) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; ... Έν την ζωδιακην τον σταυρον
(Δ.χ.υρ.ων.) ... και φεγγαρεα την οικιαν
μιαν (μαθηταρια) ... πλευρα της γραμμης μιαν γυγαρι

- 5) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή διαλογή του σπόρου. Κατά την διάρκειαν του θερισμού από τους καλυτέρους στάχυς η μετά το άλωνισμα ;

..... Διανοιαν την οικιαν

- 6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρό τού θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τόν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;

..... Κατεστηματετο. μετα. τον. θερισμ. (χεβν.)
..... Πλεκτη.. και.. οργανωση.. φεγγαρι. τον. σπαργισων

Πώς λέγεται ή πλεκτή αυτή ; Ποιον τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται.
Πρὸς ποιον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσου χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

..... Κατε. τα. τριώδεσον.... την. γη. φέρειν... την. ζωαρά. ανα.

Εις ποίας ἡμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Κατε. τα.
..... μεραρχησεινά. φέρειν. την. Σεπτεμβριαν. ι. κυριακη
..... λόγω. θρησκ. επομένω. και. άναπολέσεις. κυριακη
..... Σε. εω. κινητη. τον. Χωρίου. Εγκαΐτη. και. στι
..... ζευγεινη. -

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.) *Kάτσα*
Φάνος... αφανός...

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; . . .

*Παιδιά μετ' αὐτούς πάσχει ναί.. νέοι μετ' αὐτούς
μετ' αὐτούς περίσσων τούς τριών ή τριών -*

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποίον μέρος ; . . .

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Νέοι... εξαπλώνονται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΩΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, δόσκια, ἀσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα . . .

*Κατέτην προσεύχεσθαι... τούς τριών ή περιγράψαντο την
ευχειάν προσεύχεσθαι... νεανίς μετ' επανίδημον γέρους την πυράν
μετ' επέρευνον... Εἰς τούς μεταρρυθμούς την πυράν μετ' επειγόντων
γρίζες σπονδύλους την περιγράψαντο την πυράν -*

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερῆς)

*Εἰς την πυράν... ἴστρον δεσμοῦνται... λίγος... χαίρον μετεῖ
νήδραν δεσμοῦνται... εγκατέστησαν... οἱ γύρω γέρους μετεῖ την
πυράν... 21. Γρεπούδη... η οποία εἰς την περιγράψαντο την
πυράν... (τροχοπέδιο). ἔσπειρεσται... λίγος χαίρον μετεῖ
διδύρα (μαρβουντο) ή ντ' ερίζει -*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....Μόντι.. Ινέδ.. μα!.. χέρ.τι.. ε.ν.. τιν.. ε'ρα.τι.κι.νό..
τιν.. τοι.. παρακίνη.. μα!.. βούν..

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....Αγαπέ.. (φαντ.).. 2τε!.. τιν.. Ιούδ.. ἐπονέ-
τινο. χέρ.μα.. ξυρά.. ήτα.. μαζ.. ο'.. ιούδας..

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....Ο. αγίων πάπας αὐτού την.. γενικής.. αποβάν.
τιν.. ἡγιανή.. μετά την.. 24η.. Γουνιά.. Μέση είτ. εν
δοχήν. μάζιν. λεπτοδειν. διάφορα. αντικείμενα.
μα!.. το.. ἔπειτα.. πρωτότιτη.. τιτζ.. Ιονίου.. μα!.. μαρόπι
το.. έργα.. μα!.. εδώ σήκων.. βιαρόταν.. το.. αντικείμενα
τῆς νέας υπηρχεν.. περίπτωσην καὶ ίδον ὄντερον αυτοί^ν
δέ εἴχερ βανούς μὲν εὐήγενους.. — Οῑ τεούς σήκων επί^ν
τηρέαν ταύτην ἔτερον μέσος πρός σύρισση,
ευρητοῖς μετέτινεν ταῦτα μεταλλίν. Πόλευσεν εἰς τούτο
μὲν πότερη τάν τε τῇσι μεταβολαγωγήσει
(αγούσια) ἵνα Δευτέρων τάραντα τανν.. —
ἐν ποζεύ ήτη 7-2-1970.

Τετραγλωττός γέροντος
δ. Σ. Δ. Ζ. Ζ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ